

SOP št. 12 – POPLAVLJANJE CEST

Splošni podatki o poplavljanju rek in hudournikov na območju PGD Dvor

Posredovanje intervencijskih enot ob poplavljanju cest je ena redkih intervencij, kjer se lahko enote na intervencijo na podlagi vremenske napovedi pripravijo vnaprej. Na operativnem območju PGD Dvor zelo pogosto poplavlja reka Gradaščica, občasno pa še nekateri drugi manjši hudourniki (Kotarjov graben, Andrejcov graben, ...). Reka Gradaščica praviloma skoraj vsako leto v jesenskem času v obdobju večjih padavin poplavi večje travnate površine v vaseh Dolenja vas, Dvor, Belica, Log in Hrastenice ter pet cestnih odsekov. Poplavljeni cestni odseki so vidni na naslednji sliki: glavna cesta Ljubljana – Polhov Gradec v kraju Log (1) in Dvor (2) ter lokalne občinske ceste Dvor – Dolenja vas /novi del/ (3), Belica – Babna Gora (4) ter Hrastenice – Hruševo (5). Glej naslednjo sliko.

Slika 1: Poplavljeni deli cest zaradi poplavljanja reke Gradaščice

Pri vožnji z vozilom čez poplavljeno območje obstaja nevarnost, da vozniki zaradi slabe vidljivosti zapeljejo iz ceste oz. zaradi visoke vode izgubijo oprijem s cestiščem. Zaradi tega jih lahko močan tok vode dvigne in potegne s seboj. Do sedaj sta bila na operativnem območju PGD Dvor dva takšna primera. Prvi primer se je leta 1970 v Dvoru za prisotne v vozilu (oče in dva otroka) končal srečno, drugi primer pa se je v letu 2004 na Logu (štirje mladi fantje stari med 17 in 24 let) slabo končal za 17 letnega fanta, ki je utonil.

Tveganja ob poplavih

Gasilci so ob poplavljanju cest izpostavljeni naslednjim tveganjem:

- nevarnost mehanskih poškodb (nalet vozila, luknje in odprtine v motni vodi, zdrs, ...),

- nevarnost utopitve (padec v deročo vodo, ...),
- podhladitve (deževno vreme, mrzla voda, ...),
- ... .

Ostala oprema gasilcev ob poplavljanju cest

Pri posredovanju ob poplavljanju cest gasilci potrebujejo naslednjo opremo:

- ročna radijska postaja,
- triopan znak,
- bliskavica,
- raztegljiva zapora – harmonika,
- plavalni obroč,

Kontrola prevoznosti ceste in postavitve ustrezne cestno prometne signalizacije

Kontrolo nad stanjem prevoznosti cest izvajata upravljalec ceste in policija. Njuna naloga je v primeru nevarnosti poplavljanja cest izdelati ustrezno cestno prometno zavarovanje, ki preprečuje morebitne prometne nezgode. Do sedaj je ob poplavljanju reke Gradaščice še vedno nastal problem pri postavitvi cestno prometne signalizacije s strani upravljalca cest, saj zaradi visoke vode tudi oni ne morejo priti na poplavljenno območje. S svojimi vozili lahko postavijo cestno prometno zavarovanje edino na cesti Dolenja vas – Dvor (2) (to zavarovanje varuje voznike, ki se peljejo iz Polhovega Gradca v Ljubljano), na cesti Log – Belica (1) (to zavarovanje varuje voznike, ki se peljejo iz Ljubljane v Polhov Gradec) ter na lokalni cesti Hruševo – Hrastenice (5). Na vseh ostalih mestih zavarovanje z njihove strani zaradi visoke vode na cesti ni možno. V tem primeru na manjkajočih mestih izdelamo cestno prometno zavarovanje gasilci iz PGD Dvor, saj imamo svoj gasilski dom postavljen znotraj območja, ki poplavlja. Za prihod v gasilski dom gasilci največkrat uporabijo traktorje, ki so za vožnjo po visoki vodi veliko bolj primerni in varni kot osebna vozila. Za sam razvoz gasilcev in opreme po kritičnih točkah pa se uporabi kombinirano vozilo GVC 16/25, ki je za takšne primere zelo primerno zaradi svoje višine.

Upravljalce cest mora na glavni cesti Ljubljana – Polhov Gradec v kraju Šujica, Dobrova in Dolenja vas postaviti cestno prometno signalizacijo za ureditev obvoza preko Zaklanca.

Po prihodu v gasilski dom se razdelimo v skupine po dva gasilca. Vodja intervencije izvede ogled situacije skupaj s prvim razvozom skupin po terenu. V primeru, da je presežen kritični nivo vode, vodja intervencije na tistem območju pusti po dve skupini gasilcev. Ena skupina se nahaja na zgornji strani poplavljenega območja in druga na spodnji strani v smeri toka vode. Ekipe odnesejo s seboj tudi ustrezno cestno prometno signalizacijo (triopan znak, bliskavica, raztegljiva zapora - harmonika, ...), ki jo postavijo na primerno in vidno mesto. Ekipe se imenuje po kraju, kjer

opravljajo delo, npr. »Bišnica 1«, »Bišnica 2«, »Tlake 1«, »Tlake 2«, »Pod skalo 1«, »Pod skalo 2«, »Babna Gora 1«, »Babna Gora 2«, »Hrastenice 1« in »Hrastenice 2«, ... S številko 1 je vedno imenovana ekipa, ki je bližje GD Dvor in s številko 2 ekipa, ki je na drugi strani poplavljenega območja. Cestno prometno zavarovanje na točki Bišnica 1 in Tlake 1 lahko izvaja zaradi medsebojne bližine ena skupina gasilcev.

Gasilci, ki morajo zaradi morebitne nedostopnosti točke z vozilom, prečkati naraslo vodo peš, morajo biti med seboj navezani z vrvjo in nositi plavalni jopič. Ob poplavljeni cesti je namreč nemogoče ugotoviti prehodnost tal. Še vsaka tako poznana cesta ali kanal, ti v primeru popolne poplavljenosti dela težave s prostorsko predstavo. S seboj morajo imeti tudi ročno radijsko postajo, ki omogoča kasnejše javljanje in poročanje v GD, kjer se nahaja vodja intervencije.

Med intervencijo se vseskozi spremlja vremensko napoved. Vodja intervencije lahko stopi v kontakt tudi z Agencijo RS za okolje, kjer je na voljo dežurni meteorolog.

Vodja intervencije je stalno v kontaktu tudi z operaterjem na ReCO LJ in mu poroča o prevoznosti cest. Operater nato podatke posreduje naprej na sredstva javnega obveščanja (radio, TV, teletekst, internet, ...).

Ob dolgotrajnih poplavah je potrebno poskrbeti za redne menjave moštva, malico in tople napitke.

Cestno prometno zavarovanje na občinski cesti Hruševo – Hrastenice po dogovoru s poveljnikom PGD Hruševo in upravljalcem ceste postavijo gasilci iz Hruševega, saj dostop iz naše strani zaradi vode na cesti in mostu preko Gradaščice s premajhno nosilnostjo ni možen.

Dežurstvo gasilcev traja vse do upada vodne gladine pod kritično mejo oz. do prihoda in postavitve ustrezne cestno prometne signalizacije s strani upravjalca cest.

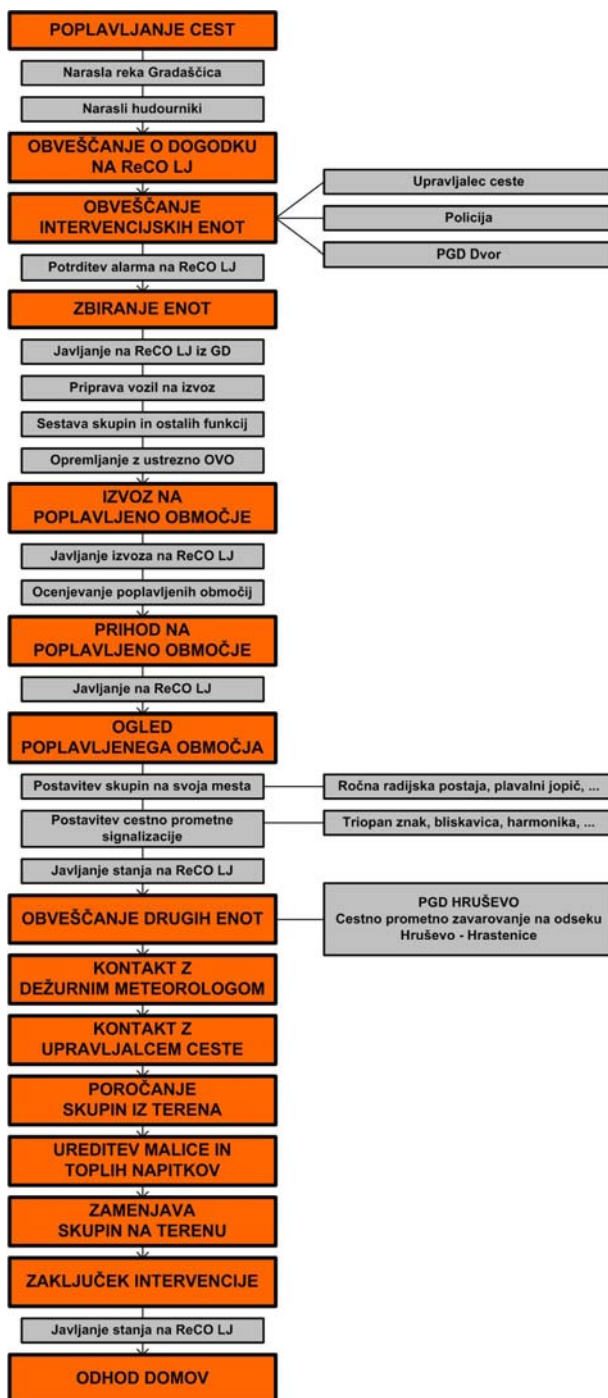
Posredovanje ob poplavljanju cest prvenstveno ni naloga gasilcev. Nalogo pa vseeno raje izvedemo, saj je veliko lažje ljudi preventivno opozarjati na nevarnost, ki jim preti, kot pa potem izvajati reševanje oseb, ki jih je v svojo strugo potegnila narasla reka oz. hudournik. Dosedanje izkušnje kažejo na to, da večina voznikov naša opozorila upošteva. Nekaj voznikov je pa tudi takšnih, ki kljub našim opozorilom zapeljejo mimo in se izpostavljajo nevarnostim, ki jih prinaša narasla reka.

Agencija RS za okolje ima v vasi Dvor v Gradaščici postavljeno merilnico višine vode. Kot delno rešitev težav ob poplavljanju reke Gradaščice smo že leta 2004 ob veliki intervenciji na Agencijo RS za okolje predlagali, da bi avtomatski sistem za beleženje vodne gladine v primeru določene višine opozoril dežurnega meteorologa, le ta pa naprej operaterja na ReCO. Ta bi lahko potem naprej obvestil upravjalca ceste ali pa poveljstvo PGD Dvor o potrebnih ukrepih.

Osebna varovalna oprema gasilcev ob poplavljenih cestah

Gasilci ob poplavljanju cest uporabljajo naslednjo osebno varovalno opremo:

- gumijasti škornji,
- ribiški visoki škornji,
- dežni plašč z odsevnimi trakovi,
- plavalni jopič,
- vrv,

Slika 2: SOP št. 12 – Poplavljanje cest